

Katowice, dnia 26 czerwca 1937.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Dział Administracji Szkolnej

Nr 6.

Poz.:	TREŚĆ:	str.
148.—	<i>Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 kwietnia 1937 r. o przystosowaniu przepisów ustawy z dnia 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólno-kształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych, do wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa</i>	138
149.—	<i>Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 maja 1937 r. w sprawie wynagrodzenia kierowników i prelegentów na kursach i konferencjach</i>	138
<i>Zarządzenia Wojewody Śląskiego:</i>		
150.—	<i>z dnia 7 czerwca 1937 r. w sprawie reorganizacji publicznych szkół powsz. w Łaziskach Górnych</i>	139
151.—	<i>z dnia 7 czerwca 1937 r. w sprawie organizacji publicznych szkół powszechnych w Rydułtowach</i>	139
152.—	<i>z dnia 19 czerwca 1907 r. w sprawie organizacji szkół w obwodzie katowickim</i>	140
<i>Okólniki Min. W. R. i O. P.:</i>		
153.—	<i>nr 16 z dnia 3 marca 1937 r. o urlopach płatnych za zwrotem kosztów zastępstwa dla nauczycieli szkół powszechnych, z rozłożeniem spłaty na trzy lata</i>	140
	<i>nr 41 z dnia 8 maja 1937 r. w sprawie uprawnienia absolwentów liceów zawodowych</i>	141
154.—	<i>Okólnik Nr 2 Wojewody Śląskiego z dnia 5 czerwca 1937 r. o wydawaniu duplikatów świadectw szkolnych</i>	141
<i>Zarządzenia:</i>		
155.—	<i>w sprawie pieczęci urzędowych doksztalcających szkół zawodowych</i>	142
156.—	<i>w sprawie sklepików szkolnych</i>	142
157.—	<i>o zespoleniu strażactwa</i>	143
158.—	<i>o zwolnieniach od podatku specjalnego wynagrodzeń za służbę w niedziele i święta</i>	143
159.—	<i>w sprawie nadsyłania czasopism młodzieży do Pracowni Wychowawczej</i>	144
160.—	<i>o Słowniku Geograficznym Państwa Polskiego</i>	144
161.—	<i>konkursy na stanowiska kierowników szkół</i>	144
<i>Komunikaty:</i>		
162.—	<i>o komplecie „Dzieł Poetyckich“ Adama Mickiewicza</i>	145
163.—	<i>o wydawnictwach Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Astronomii Oddział w Poznaniu</i>	145
164.—	<i>o wydawnictwach Instytutu Śląskiego w Katowicach</i>	145
165.—	<i>o świadczeniach „Książnicy-Atlas“ we Lwowie na rzecz młodzieży szkolnej</i>	146
166.—	<i>w sprawie usunięcia ze szkół Emilii Hollender</i>	146
167.—	<i>O wydawnictwach</i>	146

Poz. 148.

ROZPORZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego**

z dnia 12 kwietnia 1937 r.

o przystosowaniu przepisów ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych, do wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa.

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Nauczyciele, posiadający wydane na podstawie ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 75, poz. 740) wraz z późniejszymi zmianami, dyplomy na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, uprawniające do nauczania danych przedmiotów we wszystkich klasach szkół średnich ogólnokształcących i seminariów nauczycielskich, — posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania tych przedmiotów w czteroletnich gimnazjach ogólnokształcących, dwuletnich liceach ogólnokształcących i trzyletnich liceach pedagogicznych, zorganizowanych na zasadach ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389).

§ 2. Nauczyciele, posiadający wydane na podstawie powołanej powyżej ustawy z dnia 26 września 1922 r. dyplomy na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących, uprawniające do nauczania danych przedmiotów jedynie w kilku klasach szkół średnich ogólnokształcących lub seminariów nauczycielskich, — posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania tych przedmiotów we wszystkich klasach czteroletnich gimnazjów ogólnokształcących, zorganizowanych na zasadach ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Świętosławski.

149.

ZARZĄDZENIE**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego**

z dnia 21 maja 1937 r. (BP-24374/36)

w sprawie wynagrodzenia kierowników i prelegentów na kursach i konferencjach.

Z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1937 r. ustaliam następujące normy wynagrodzenia kierowników i prelegentów na kursach i konferencjach organizowanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub przez władze szkolne II instancji.

1. Kierownik naukowy lub administracyjny kursu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 50 zł tygodniowo.
2. Kierownik naukowy i równocześnie administracyjny otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 75 zł tygodniowo.
3. Prelegenci za wykłady względnie ćwiczenia otrzymują 15 zł za godzinę z tym, że stawka powyższa może być przez władzę organizującą kurs podwyższona dla wybitnych fachowców do 25 zł za godzinę.
4. Asystenci za pomoc przy prowadzeniu ćwiczeń i demonstracyj otrzymują 6 zł za godzinę.
5. Za przeprowadzenie lekcji praktycznej wraz z udziałem w dyskusji polekcyjnej wynagrodzenie wynosi 20 zł.
6. Za przewodniczenie w dyskusji wynagrodzenie wynosi 15 zł za godzinę.
7. Za udział prelegenta w dyskusji, której przewodniczy kto inny wynagrodzenie wynosi 10 zł za godzinę.
8. Kierownicy kursu, prelegenci i asystenci zamiejscowi będący funkcjonariuszami państwowymi, otrzymują oprócz przewidzianego w poprzednich punktach wynagrodzenia, zwrot kosztów podróży na ogólnych zasadach i diety zaś nie będący funkcjonariuszami państwowymi otrzymują tytułem zwrotu kosztów podróży cenę biletu II klasy oraz 10 zł dziennie na utrzymanie.
9. Urzędnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub Kuratorium, p. o. wizytatora, instruktor ministerialny, okręgowy lub oświaty pozaszkolnej oraz nauczyciel tylko wówczas otrzymuje wynagrodzenie przewidziane niniejszym zarządzeniem, jeżeli zajęty

jest w okresie urlopu wypoczynkowego lub w godzinach pozasłużbowych, gdy prace na kursie lub konferencji można uznać za uboczne zajęcie, nie leżące w ramach jego obowiązków służbowych.

10. Za prowadzenie wycieczki naukowej, o ile czas jej trwania wynosi conajmniej 2 godziny przysługuje prowadzącemu tę wycieczkę wynagrodzenie w wysokości 15 zł, o ile czas trwania wycieczki wynosi ponad 3 godziny — 30 zł.
11. Wykłady, referaty, pokazy i lekcje na zjazdach i konferencjach, nie mające charakteru dokształcania, a organizowane przez władze szkolne podczas roku szkolnego dla celów usprawnienia służby przy pomocy stałych pracowników własnych, wizytatorów, inspektorów, dyrektorów, instruktorów i nauczycieli, nie są wynagradzane.

Inni prelegenci za powyższe czynności otrzymują wynagrodzenie, przewidziane w pkt. 3 niniejszego zarządzenia.

12. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie zarządzenia dotychczasowe w przedmiocie, uregulowanym niniejszym zarządzeniem.

Minister:
(—) W. Świętosławski.

150.

ZARZĄDZENIE Wojewody Śląskiego

z dnia 7 czerwca 1937 r. Nr OP. III-131/I/15
w sprawie reorganizacji publicznych szkół powszechnych w Łaziskach Górnych.

Na zasadzie § 7 statutu publicznych szkół powszechnych z dnia 21. 11. 1933 r. Nr I-P-4053 (Gazeta Urz. Wojew. Śl. — Dział Admin. Szk. Nr 18(6) z dnia 1. 6. 1934 r., poz. 68) oraz uchwały Zarządu Związku Szkolnego w Łaziskach Górnych z dnia 28 maja b. r., polecam wydzielić z dotychczasowej 8-klasowej koedukacyjnej publicznej szkoły powszechnej, 8-klasową koedukacyjną publiczną szkołę powszechną nr 2. **Szkoła Nr 1** obejmuje dotychczasowe pomieszczenia, około 507 dzieci w 11 oddziałach, oraz wymiar 307 godzin etatowych i nadliczbowych (10 etatów nauczycielskich). **Szkoła nr 2** obejmuje około 327 dzieci w 8 oddziałach, oraz 236 godzin etatowych i nadliczbowych (8 etatów nauczycielskich).

Równocześnie zatwierdzam ustalone przez Zarząd Gminny rejonu obu szkół.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca br. Inspektorat Szkolny przeprowadzi bezzwłocznie w porozumieniu z odnośnym Zarządem Związku Szkolnego szczegółowy podział sal szkolnych i inwentarza ruchomego, oraz w porozumieniu z właściwym wizytatorem przystąpi do uporządkowania zmian personalnych, wynikających z niniejszego zarządzenia.

Odpisy zarządzeń, wydawanych w sprawach związanych z reorganizacją publicznych szkół powszechnych w Łaziskach Górnych, przedkładać należy Wydziałowi Oświecenia Publicznego Urz. Wojew. Śląskiego.

Wojewoda:

wz.

(—) Dr. Saloni.

Wicewojewoda.

151.

ZARZĄDZENIE Wojewody Śląskiego

z dnia 7 czerwca 1937 r. Nr OP. III-131/I/11
w sprawie organizacji publicznych szkół powszechnych w Rydułtowach.

Na zasadzie § 7 statutu publicznych szkół powszechnych z dnia 21. 11. 1933 r. Nr I-P-4053 (Gazeta Urz. Wojew. Śl. — Dział Admin. Szk. Nr 18(6) z dnia 1. 6. 1934 r., poz. 68) oraz uchwały Zarządu Związku Szkolnego w Rydułtowach z dnia 26. 11. 1936 r., zarządzam następującą organizację publicznych szkół powszechnych w Rydułtowach:

Nr. szkoły	Dzieci około	Oddziałów	Sal szkoln.	Nauczycieli	Uwagi
I	552	12	12	14	
II	415	10	10	12	
III.	407	9	6	11	
IV.	558	13	14	14	

Równocześnie zatwierdzam ustalone przez Zarząd Związku Szkolnego rejonu poszczególnych szkół.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca br. Inspektorat Szkolny przeprowadzi bezzwłocznie w porozumieniu z odnośnym Zarządem Związku Szkolnego szczegółowy podział sal szkolnych i inwentarza ruchomego, oraz

w porozumieniu z właściwym wizytatorem przystąpi do uporządkowania zmian personalnych, wynikających z niniejszego zarządzenia.

Odpisy zarządzeń, wydawanych w sprawach związanych z reorganizacją publicznych szkół powszechnych w Rydułtowach przedkładać należy Wydziałowi Oświecenia Publicznego Urzędu Wojew. Śląskiego.

W o j e w o d a :

w z.:

(—) **Dr. Saloni,**
Wicewojewoda.

152.

ZARZĄDZENIE Wojewody Śląskiego

z dnia 19 czerwca 1937 r. Nr OP. III-131/1/14
w sprawie organizacji szkół w obwodzie katowickim.

Na zasadzie § 7 Statutu publicznych szkół powszechnych z dnia 21. XI. 1933 r. Nr I-P-4053 (Gazeta Urzęd. Wojew. Śl. — Dział Admin. Szkolnej Nr 18(6) z dnia 1. VI. 1934 r., poz. 68) zarządzam z ważnością od dnia 1 sierpnia 1937 r., co następuje:

- I. w **Bielszowicach** — zgodnie z uchwałą Zarządu Szkolnego z dnia 13. maja 1937 r. wydziela się z Publicznej Szkoły Powszechnej nr 3 nową oddzielną jednostkę szkolną pod nazwą „7-klasowa Publiczna Szkoła Powszechna nr 5“ o ośmiu oddziałach, pomieszczonych w t. zw. starym budynku szkolnym. W t. zw. nowym budynku szkolnym mieścić się będzie a) dotychczasowa 8-klasowa Publiczna Szkoła Powszechna nr 3 o dziesięciu oddziałach, b) oddziały dla mniejszości językowej niemieckiej.
- II. w **Nowej Wsi** — zgodnie z uchwałą Deputacji Szkolnej z dnia 8. IV. 1937 r. — organizuje się nową 8-klasową Publiczną Szkołę Powszechną nr 5 o piętnastu oddziałach, pomieszczonych w nowowybudowanym gmachu szkolnym, a wydzielonych z publicznych szkół powszechnych nr 1 i 3.
- III. w **Katowicach** — zgodnie z uchwałą Deputacji Szkolnej — wydziela się z Publicznej Szkoły Powszechnej nr 4 nową oddzielną jednostkę

szkolną pod nazwą „7-klasowa Publiczna Szkoła Powszechna nr 10“ o dziesięciu oddziałach.

Dalsze zarządzenia w sprawie przydzielenia pomieszczeń, rozdziału inwentarza, rejonizacji szkół wyda Inspektorat Szkolny w porozumieniu z zainteresowanymi organami miejscowego samorządu szkolnego — niezależnie od niezbędnych wniosków personalnych.

Wojewoda Śląski:

w z.:

(—) **Dr. Saloni,**
Wicewojewoda.

153.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
Warszawa.

OKÓLNIK Nr 16

z dnia 3 marca 1937 r. (II P-1145/37)

o urlopach płatnych za zwrotem kosztów zastępstwa dla nauczycieli szkół powszechnych, z rozłożeniem spłaty na trzy lata.

W porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zezwalam od roku szkolnego 1937/38 na korzystanie z ulg, określonych okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 11 lutego 1929 r. Nr I-12490/28 w sprawie urlopów nauczycielstwa szkół powszechnych za zwrotem kosztów zastępstwa (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929, Nr 4, poz. 42) nauczycielom publicznych szkół powszechnych, będącym słuchaczami Państwowych Instytutów w Warszawie: Nauczycielskiego, Robót Ręcznych i Pedagogiki Specjalnej oraz Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Wymienieni słuchacze będą mogli otrzymywać tylko na jeden rok studiów urlop roczny płatny za zwrotem kosztów zastępstwa z rozłożeniem na spłaty ratalne w ciągu 3 lat (36 rat), poczynając od daty rozpoczęcia urlopu na warunkach, unormowanych, wspomnianym powyżej okólnikiem (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929, Nr 4, poz. 42) i w granicach kredytu ustalonego na ten cel w Dz. 4 § 1 (poz. 4) w poszczególnych okresach budżetowych.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) **W. Świętosławski.**

OKÓLNİK**Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego Nr 41**

z dnia 8 maja 1937 r. (III. O. 2681/37)

**w sprawie uprawnienia absolwentów liceów zawo-
dowych.**

W związku z otwieraniem od początku przyszłego roku szkolnego liceów zawodowych Ministerstwo wyjaśnia, że absolwenci tych liceów będą posiadali w służbie wojskowej i w państwowej służbie cywilnej takie same uprawnienia, jak absolwenci liceów ogólnokształcących.

Ukończenie liceum zawodowego na podstawie art. 52 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa uprawniać będzie do wstępu do szkoły wyższej (lub na wydział) pokrewnego zawodu na równych zasadach z absolwentami liceów ogólnokształcących. Wstęp do szkoły wyższej (lub na wydział) niepokrewnego zawodu uzależniony będzie od złożenia odpowiednich egzaminów uzupełniających.

Szczegółowe warunki wstępu do szkół wyższych zostaną podane w specjalnych zarządzeniach.

Podsekretarz Stanu:

Płk. dypl. J. F. Bleszyński.Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.Nr O.P. I. 41/34. Katowice, dnia 9. czerwca 1937 r.
Dot. uprawnienia absolwentów
liceów zawodowych.Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształ-
cących i zawodowych

w Województwie Śląskim

do wiadomości i ogłoszenia treści okólnika uc-
zniom tamt. Zakładu.

Z a W o j e w o d ę :

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

154.

WOJEWODA ŚLĄSKI.

Nr. OP. 34/9. Katowice, dnia 5 czerwca 1937 r.

Okólnik Nr 2**o wydawaniu duplikatów świadectw szkolnych.**

Do czasu wydania ogólnych norm w sprawie wydawania duplikatów świadectw szkolnych, mających charakter dokumentu, w razie zagubienia oryginałów, podaje się następujące wytyczne po-

stępowania w przypadkach zgłaszania się osób o wydanie duplikatu świadectwa (świadectwa dojrzałości, dyplomu na nauczyciela szkół powszechnych i t. d.):

1. Celem zapobieżenia możliwym nadużyciom należy ograniczać wydawanie duplikatów świadectw jedynie do przypadków zniszczenia (zagubienia) oryginałów, po uprzednim ogłoszeniu przez osobę zainteresowaną o fakcie utraty świadectwa w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. i Gazecie Urzędowej Wojew. Śl. Duplikat może być wydany w zasadzie tylko jeden raz.
2. Zagubienie (zniszczenie) oryginału świadectwa powinno być w podaniu petenta uprawdopodobnione podaniem okoliczności, w jakich to nastąpiło.
3. Tożsamość osoby petenta winna być stwierdzona z całą skrupulatnością.
4. O wydaniu duplikatu decyduje Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego. Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego zleca wydanie duplikatu dyrekcji szkoły, która wystawiła w swoim czasie oryginał świadectwa; jeżeli szkoła, która wystawiła oryginał świadectwa już nie istnieje, duplikat świadectwa wystawia Urząd Wojewódzki Śląski na podstawie akt odnośnej szkoły.
5. Duplikat świadectwa wystawia się na blankiecie właściwym dla danego świadectwa, wypełniając rubryki jak w oryginalnym świadectwie.

Na str. 1 blankietu, u góry, należy wypisać czytelnie czerwonym atramentem i podkreślić wyraz „Duplikat“. Przed podpisami, pod tekstem świadectwa, dodać należy wyrazy: „Oryginał podpisali“, po czym w odpowiednich miejscach wpisuje się nazwiska osób, których podpisy figurowały na oryginale świadectwa.

Przygotowany w ten sposób duplikat podpisuje własnoręcznie dyrektor szkoły, uwidacznia datę wystawienia duplikatu i odciska pieczęć urzędową szkoły.

O wydaniu duplikatu należy uczynić odpowiednią adnotację w aktach szkolnych, z których zaczerpnięto dane do wypełnienia rubryk duplikatu.

Za wydawanie duplikatu świadectwa pobiera się takse (opłatę) w wysokości określonej rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 14/I. 1937 roku o taksach i opłatach szkolnych w szkołach

średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli utrzymywanych przez Skarb Śląski oraz Związki Komunalne jako też przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej nr 1, poz. 1), rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lutego 1937 r. o taksach i opłatach szkolnych w szkołach zawodowych Województwa Śląskiego (Gazeta Urz. Wojew. Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr 3, poz. 51), rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 29 kwietnia 1937 r. o taksach i opłatach w Śląskim Konserwatorium Muzycznym w Katowicach (Gazeta Urzędowa Wojew. Śl. — Dział Administracji Szkolnej nr 5, poz. 115).

Rozporządzenia te oraz okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 45 z dnia 19 maja 1936 r. o opłatach stempowych od duplikatów i odpisów świadectw szkolnych (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej nr 5, poz. 79) wyjaśniają również sprawę pobierania opłaty stempowej, którą uiszcza petent niezależnie od powyższych taks.

Wojewoda:

w z.:

(—) **Dr. Saloni,**
Wice wojewoda.

155.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr O. P. I. 34a/9. Katowice, dnia 10. czerwca 1937 r.

Do

Publicznych Szkół Doksztalających
Zawodowych
w Województwie Śląskim

**w sprawie pieczęci urzędowych doksztalających
szkół zawodowych.**

Zgodnie z wyjaśnieniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11. XII. 1934 r. Nr I. Praw. 1005/98/34, w sprawie pieczęci urzędowych doksztalających szkół zawodowych, Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego komunikuje, że zamówienia na pieczęcie urzędowe winny Kierownictwa publicznych szkół doksztalających zawodowych zgłaszać w Zarządach tych gmin względnie Wydziałów Szkolnych, które utrzymują daną szkołę, a te z kolei zamówienia powinny przysyłać do

Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego.

Urząd Wojewódzki Śląski zwracać się będzie o wykonanie i dostarczenie tych pieczęci Kierownictwom szkół doksztalających na rachunek tych gmin względnie Wydziałów Szkolnych.

Dla pieczęci publicznych szkół doksztalających zawodowych przewidziany jest kształt owalny. W górnej części pieczęci znajduje się godło państwowe, a w dolnej części owalu poniżej orła, nazwa szkoły w brzmieniu określonym w § 1 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4. II. 1930 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2, poz. 16) t. zn. „Publiczna Szkoła doksztalająca zawodowa w“.

Do nazwy tej dodaje się liczbę porządkową określającą szkołę poszczególną, jeżeli istnieje większa liczba szkół publicznych doksztalających w danej miejscowości.

Wymiary większej pieczęci do tuszu (do świadectw) wynoszą 35 mm × 28 mm, a wymiary mniejszej (do legitymacji) 25 mm × 20 mm.

Szkoły zawodowe doksztalające utrzymywane przez miasta wydzielone z powiatów mogą zgłaszać zapotrzebowanie o większą pieczęć do tuszu (do świadectw) o wymiarach 40 mm × 32 mm.

Za Wojewodę:

(—) **Mgr. Miecz. Gajer**

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

156.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr O.P. I-1/24/1. Katowice, dnia 3 czerwca 1937 r.

Do

Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji szkół
średnich ogólnokształcących, szkół średnich
zawodowych, zakładów kształcenia
nauczycieli, Kierownictw szkół doksztalających
zawodowych i wiejskich
w Województwie Śląskim

oraz Dyrekcji Śląskiego Konserwatorium
Muzycznego w Katowicach

w sprawie sklepików szkolnych.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę na obowiązek ścisłego przestrzegania okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 97 z dnia 6. VI. 1932 r. (II. P. 4686/32), w spra-

wie spółdzielni uczniowskich i sklepików szkolnych w szkołach ogólnokształcących i zawodowych oraz okólnika Nr 27 z dnia 26. III. 1936 r. (II. P. 738/36) w sprawie sklepików szkolnych, podanych do wiadomości tut. zarządzeniem z dnia 28. IV. 1936 r. Nr O. P. I-1/24/1 (Gaz. Urz. Wojew. Śl. Dział Adm. Szk. Nr. 5, poz. 78 ex 1936 r.), przypominając, że za wykonywanie tych przepisów są osobiście odpowiedzialni PP. Dyrektorowie wzgl. Kierownicy szkół.

Równocześnie Urząd Wojewódzki Śląski zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 48, z dnia 21 maja 1937 r. (III. H. 2485/37), w sprawie sklepików szkolnych zaleca, aby sklepiki szkolne zaopatrywały się w potrzebne towary w sklepikach detalicznych i organizację swą opierały na zasadach współdzielczych.

Wyjątek stanowią szkoły handlowe nie spółdzielcze, w których, ze względu na charakter szkoły sklepikom uczniowskim należy nadawać formę spółek handlowych z warunkiem, że ewentualne nadwyżki mogą być użyte jedynie na cele samopomocy uczniowskiej.

Z a W o j e w o d ę :

(—) Mgr. Miecz. Gajer,

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

157.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O.P. I-23/20. Katowice, dnia 23 czerwca 1937 r.

o zespoleniu strażactwa.

Aby umożliwić Związkowi Straży Pożarnych R. P., którego rozwój i znaczenie jest szczególnie użyteczne dla interesów państwowego i społecznego, realizację jego zasadniczych celów i zadań statutowych, Rada Ministrów uznała Związek za stowarzyszenie wyższej użyteczności nadając mu jednocześnie przywilej wyłączności działania w zakresie jednoczenia we wspólnej organizacji poszczególnych straży pożarnych, sprawowania kontroli fachowej i organizacyjnej nad wszystkimi strażami pożarnymi na obszarze całego Państwa, utrzymywania kursów fachowych z zakresu pożarnictwa, szkolenia fachowych organów pożarniczych inspekcyjnych i instrukcyjnych dla potrzeb własnych, samorządu, instytucji komunalnych itp. (Dz. U. R. P. Nr. 102/33 poz. 779).

Jakkolwiek postanowienie art. 8 ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami na-

kląda właściwie tylko na straże ochotnicze obowiązek należenia do Związku w charakterze członków tym nie mniej jednak z uwagi na konieczność ujednoczenia i usprawnienia działalności wszystkich straży oraz ze względu na korzyści, wynikające dla członków z przynależności do Związku w formie korzystania z pomocy i urządzeń technicznych, porad fachowych i organizacyjnych z zakresu pożarnictwa itp. Pan Minister Spraw Wewnętrznych uważa za bardzo wskazane i celowe, aby zarówno straże zawodowe utrzymywane przez gminy jak i straże prywatne zgłosiły swe przystąpienie do Związku w charakterze członków czynnych.

Ponieważ zamierzenia władz idą przede wszystkim w kierunku należytego zorganizowania ujednoczenia i usprawnienia działalności wszystkich straży pożarnych na terenie Państwa, Urząd Wojewódzki Śląski zachęca nauczycielstwo wszystkich typów szkół, aby przez szkołę i w zetknięciu się pozaszkolnym z mieszkańcami uświadamiało ogół o konieczności przystępowania straży pożarnych do Związku Straży Pożarnych R. P. z uwagi na doniosłość jaką przedstawia dla Państwa utrzymanie straży pożarnych na odpowiednim poziomie w czasie pokoju i na znaczenie ich w czasie wojny.

Z a W o j e w o d ę :

(—) Dr. Kupczyński

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

158.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.

Nr. O.P. I-41/35. Katowice, dnia 23 czerwca 1937 r.

o zwolnieniach od podatku specjalnego wynagrodzeń za służbę w niedziele i święta.

Na podstawie pisma okólnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 kwietnia 1937 r., Nr. I. R. 3111/37, Urząd Wojewódzki zawiadamia, że Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 9 marca 1937 r., Nr. D. V. 20601/2/37 zezwoliło, by przy wypłacaniu dodatków za pełnienie służby w niedziele i święta, przyznanych rozporządzeniem Rady Ministrów, z dnia 12 października 1934 r., (Gaz. Urz. Wojew. Śl. Dz. Adm. Szk. Nr. 41(12) z 20. XII. 1934 r., poz. 170) nie potrącano podatku specjalnego tym funkcjonariuszom państwowym, którzy pobierają uposażenie XII grupy.

Ulga powyższa ma zastosowanie od dnia 1 kwietnia 1937 r.

Z a W o j e w o d ę :

(—) Mgr. Miecz. Gajer

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

159.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
W a r s z a w a.

Dnia 15 kwietnia 1937 r.

Nr II. W. 2725/37.

**W sprawie nadsyłania czasopism młodzieży do
Pracowni Wychowawczej.**

W związku z Międzynarodową Wystawą w Paryżu, oraz organizującymi się kongresami pedagogicznymi zwrócono się do Pracowni Wychowawczej z prośbą o nadesłanie ewidencji czasopism redagowanych przez młodzież szkół średnich, zawodowych i powszechnych.

Wobec powyższego Kuratoria wydadzą zarządzenie szkołom, aby nadesłały bezpośrednio do Pracowni Wychowawczej wydane w roku bieżącym czasopisma w celu dokonania odpowiedniego zestawienia, oraz przesłania najwartościowszych numerów do Paryża.

Poza tym w związku z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5. X. 1932 r. Nr II. S. 8116/32 Kuratoria poleca szkołom stałe nadsyłanie do Pracowni Wychowawczej zarówno czasopism redagowanych przez młodzież szkolną (drukowanych, rękopism, powielanych gazetek ściennych) jak i innych materiałów (sprawozdań, kronik, albumów i t. p.) ilustrujących życie młodzieży w naukowych i społecznych organizacjach szkolnych, świetlicach i t. p.

Materiały nadsyłać należy do Muzeum Oświaty i Wychowania w Warszawie, ul. Hoża 88, z zaznaczeniem na przesyłce: dla Pracowni Wychowawczej.

Dyrektor Departamentu:

(—) **Dr. M. Pollak.**

Urząd Wojewódzki Śląski.

Wydział Ośw. Publ.

Nr O.P. I-1/175/1. Katowice, dnia 7 maja 1937 r.

Inspektoratom Szkolnym, Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli oraz Kierownictwom szkół powszechnych i do kształcących zawodowych

w Województwie Śląskim

do wiadomości i wykonania.

Z a W o j e w o d ę :

(—) **Miłosz Sołtys**

p. o. Kierownika Oddziału
Wizytator Szkół.

160.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.

Nr. O.P. I-42/47. Katowice, dnia 22 czerwca 1937 r.

o „Słowniku Geograficznym Państwa Polskiego“.

W najbliższym czasie mają się rozpocząć prace terenowe nad zbieraniem materiału do śląskiego tomu „Słownika Geograficznego Państwa Polskiego“. Prace te będą prowadzone pod ogólnym nadzorem Redakcji Słownika oraz Instytutu Śląskiego, przy współudziale lokalnych placówek Polskiego Związku Zachodniego. Ten ostatni wyznaczy odpowiednie osoby w celu wypełniania kwestionariusza „Słownika“ dla poszczególnych gmin województwa śląskiego. W praktyce niewątpliwie praca nad wypełnianiem kwestionariuszy będzie musiała w wielu wypadkach być przydzielona osobom ze sfer nauczycielstwa, jako najlepiej przygotowanym do tego rodzaju czynności.

Ażeby zapewnić wymienionym wyżej pracom jak najbardziej dodatnie wyniki, Urząd Wojewódzki apeluje do nauczycielstwa, aby zajęło czynną postawę w stosunku do zamierzonych prac i w miarę możliwości nie uchylało się od współpracy nad wypełnianiem kwestionariuszy dla Słownika pod kierownictwem Polskiego Związku Zachodniego.

Z a W o j e w o d ę :

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

161.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.

Nr. OP. II. 93.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na następujące stanowiska:

kierownika publicznej szkoły powszechnej nr 2 w **Piotrowicach**, w pow. pszczyńskim. Dodatek służbowy przysługuje jak za szkołę III stopnia organizacyjnego.

kierownika 6 klasowej publicznej szkoły powsz. w **Kochanowicach** w pow. lublinieckim (mieszkanie służbowe, ogród).

Podania należyte poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową, osobno o każde z wymienionych stanowisk, do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach w terminie 8-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej.

Z a W o j e w o d ę :

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

162.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.

Nr O.P. I-42/44. Katowice, dnia 18 czerwca 1937 r.

KOMUNIKAT

o komplecie „Dzieł Poetyckich“ A. Mickiewicza.

Filia Komitetu Mickiewiczowskiego w Warszawie, ul. Marszałkowska 110 przeznaczyła jako dary komplety „Dzieł Poetyckich“ A. Mickiewicza w broszurze z dedykacjami dla wszystkich tych osób, które brały udział w akcji rozpowszechniania dzieł Mickiewicza, a przede wszystkim dla pp. inspektorów szkolnych, dyrektorów średnich zakładów naukowych i kierowników szkół powszechnych.

Każdy otrzymujący dzieła, zobowiązany będzie po otrzymaniu przesyłki wpłacić na konto P. K. O. 5.283 jako zwrot kosztów przesyłki, opakowania, wykonania dedykacji itd. po 2,35 zł.

Kto natomiast zechciałby dzieła otrzymać w oprawie płóciennej ozdobnej, czy też w półskórkowej na papierze welinowym:

- 1) za oprawę płócienną łącznie z kosztami, zobowiązany byłby przekazać . . . 3,85 zł.
- 2) za oprawę półskórkową łącznie z kosztami, zobowiązany byłby przekazać 5,85 zł. Zapotrzebowania zawierające:

1) dokładny adres z podaniem poczty (dla wykonania przesyłki).

2) tytuł imię i nazwisko (dla wypełnienia dedykacji).

3) rodzaj oprawy (płóciennej, półskórkowej czy w broszurze) należy wysłać w drodze przez Inspektoraty Szkolne i Dyrekcje szkół wprost do Komitetu w Warszawie.

Za Wojewodę:

(—) **Mgr. Miecz. Gajer**

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

163.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.

Nr O.P. I-42/41. Katowice, dnia 22 maja 1937 r.

KOMUNIKAT

o wydawnictwach Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Astronomii Oddział w Poznaniu.

Celem spopularyzowania znajomości nieba gwiazdowego wśród młodzieży szkolnej, Zarząd Oddziału Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Astronomii w Poznaniu, ul. Słoneczna 36, wydał ruchomą mapkę nieba i serię przeźroczy składającą się z 25 sztuk.

Cena mapki niepodklejonej 40 gr., podklejonej 60 gr., w kartonowej teczce 2,— zł. Przy zamówieniach ponad 10 egzemplarzy rabat.

Cena kompletu przeźroczy 24 zł.

Urząd Wojewódzki Śląski poleca wydawnictwa Towarzystwa do użytku w szkołach średnich.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupeczyński**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

164.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr: O. P. I-42/43. Katowice, dnia 31 maja 1937 r.

KOMUNIKAT

o wydawnictwach Instytutu Śląskiego w Katowicach.

Nakładem Instytutu Śląskiego ukazały się następujące wydawnictwa:

1) Mapa podręczna Województwa Śląskiego i ziem sąsiednich w podziałce 1 : 400.000 wraz ze skorowidzem miejscowości — w opracowaniu Franciszka Popiołka. Rozmiar 40×58 cm. Nowa mapa podręczna jest mechanicznym zmniejszeniem wydanej również świeżo przez Instytut Śląski wielkiej mapy ściennej województwa śląskiego i zawiera identyczną treść. Obejmuje ona za tym prócz województwa śląskiego cały Śląsk Opolski, Śląsk Zaolziański Czadeckie, Orawę i przyległe części województw krakowskiego, kieleckiego i łódzkiego. Rysunek terenu wykonany jest w 11 odcieniach barwnych, rysunek sytuacyjny obejmuje wszystkie miasta, gminy wiejskie, podział administracyjny, sieć rzeczną, drogi, koleje, kopalnie itd.

2) Monografia Śląska Opolskiego w luksusowej szacie graficznej, pochodząca z pod pióra głośnego pisarza, Stanisława Wasylewskiego. Stanisław Wasylewski: Na Śląsku Opolskim. Katowice 1937, stron XV plus 286. Ilustracji 354. Cena brosz. 17,— zł., opr. 20,— zł.

Z kart tej książki poznać możemy świat bliski i niezmiernie interesujący a równocześnie dość trudno dostępny w literaturze polskiej bardzo słabo reprezentowany: teraźniejsze i przeszłe życie miliona Polaków walczących o swą narodowość za najbliższą granicą Rzeczypospolitej.

Obfity materiał ilustracyjny, reprodukowany szlachetną techniką rotograwiury odpowiada nie mniej dobitnie od barwnych słów autora o dawnych i dzisiejszych dziejach miast, wsi, kopalń, lasów i zamków Śląska Opolskiego, o wszelkich przejawach bujnego życia polskiego na przybrzegach Odry, tak bliskich, a tak mało znanych większości polskich czytelników.

Cena egzemplarza oprawnego wynosi 20,— zł., cena zaś egzemplarza broszurowanego 10 zł.

Podając powyższe do wiadomości Urząd Wojewódzki zaleca te wydawnictwa do bibliotek szkolnych i zwraca na nie uwagę nauczycielstwa.

Przy zamawianiu wydawnictw przez dyrekcje lub kierownictwa szkół Instytut Śląski udziela 25% rabatu od cen handlowych.

Za Wojewodę:

(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

165.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr OP. I-36/38. Katowice, dnia 15 czerwca 1937 r.

o świadczeniach „Książnicy Atlas“ we Lwowie na rzecz młodzieży szkolnej.

Walne Zgromadzenie Spółki „Książnica Atlas“ we Lwowie przeznaczyło w roku bieżącym pewną część nadwyżki dochodu na cele młodzieży szkolnej.

W ub. r. „Książnica Atlas“ rozdzieliła za pośrednictwem Inspektoratów Szkolnych 1400 ściennych map Polski.

W roku bieżącym przeznaczyła 20.000 egz. książki do nabożeństwa Ks. Dr. Bielawskiego p. t. „U stóp Jezusa“ katalogowej wartości zł 66.000 jako nagrody pilności.

Z powyższej liczby przypadło dla szkół na terenie województwa śląskiego łącznie 1.200 egz., które wysłane zostały w ilości po 150 egzemplarzy wszystkim Inspektoratom Szkolnym.

Niezależnie od tego „Książnica Atlas“ przeznaczyła na rok 1937 — 25 stypendiów po 100 złotych każde, dla uczniów szkół średnich oraz uczniów szkół zawodowych. Wszystkie stypendia będą wypłacone w dniu 11 listopada br. Zawiadomienie o konkursie rozesłane zostało pod adresem Dyrekcji wszystkich szkół średnich i zawodowych.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

166.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Warszawa, dnia 26 maja 1937 r.

Nr II. S. 4065/37.

KOMUNIKAT w sprawie usunięcia ze szkół Emilii Hollender.

Emilia Hollender, urodzona 16 grudnia 1917 r., b. uczennica klasy ósmej prywatnego gimnazjum żeńskiego im. Emilii Platerówny w Krakowie, nie może być przyjęta do jakiegokolwiek szkoły na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, ani też dopu-

szczona do jakiegokolwiek egzaminu, bez zezwolenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Dyrektor Departamentu

(—) **Dr. M. Pollak.**

167.

KOMUNIKAT O WYDAWNICTWACH.

Staraniem Instytutu Gospodarstwa Domowego w Warszawie, ul. Nowy Świat 9, została wydana broszura p. t. „Żywnienie zbiorowe“ Cz. I. „Żywnienie młodzieży na koloniach“. Broszurę tą poleca się jako vademecum dla instytucyj urzędzających i kierowników prowadzących kolonie i półkolonie.

„**Przyroda i Technika**“, czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych. Redaktorka Nr Anna d'Abancourt-Koczwarowa. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa.

Numer 4 **Przyrody i Techniki** przynosi czytelnikom artykuł pióra angielskiego badacza N. Kenneth-Smitha z Cambridge na aktualny obecnie temat zarasków ultraprzesączalnych, które powodują wiele chorób m. in. także choroby roślin, jak np. tytoniu, pomidorów i t. p.

Ponadto w tym n-rze Doc. J. Mydlarski porusza sprawę rodowodu ludzkiego w art. p. t. **Rodzaj Pithecanthropus w świetle nowych badań**. — O nowym moście między San Francisco a Oakland pisze ciekawie inż. M. Lau.

Sprawa nowych paliw jest tematem artykułu H. T. Halickiego p. t. „**Nowe paliwa — Nowe silniki**“.

Przyroda i Technika poświęca wiele miejsca sprawom bieżącym i wydarzeniom z obecnego życia naukowego i technicznego. Numer 4 przynosi szczegółowy opis nowej stacji radiowej Warszawy II, ilustrowany licznymi fotografiami. Oprócz tego znajdujemy tam artykuł o nowej elektrowni parowej w Gdyni i jej roli w sieci elektryfikacyjnej Pomorza.

Działy notatek obfitują jak zwykle w aktualne wiadomości z przeróżnych działów nauk ścisłych i stosowanych. Po za tym tablica meteorologiczna podaje co miesięczny przegląd pogody, zaś kalendarzyk astronomiczny informuje o gwiazdach i planetach widocznych w najbliższym miesiącu.

„**Metodyka Biologii**“ dodatek do „Przyrody i Techniki“ poświęcony sprawom nauczania botaniki i zoologii.

Numer 4 przynosi klucz do oznaczania trzmieli, trzmielców i porobnic, pióra dra Jana Noskiewicza. Jest to wzorowe i przejrzyste opracowanie gatunków występujących najczęściej w Polsce. Dla prowadzących wycieczki szkolne klucz ten stanie się niewątpliwą praktyczną pomocą.

Trzecia część pracy inż. J. Gawrońskiej-Podgórskiej poświęcona jest organizacji hodowli zwierzęcych. Omówione jest tu zakładanie akwarium i hodo-

wanie w nim zwierząt oraz organizacja opieki nad nimi.

Dział laboratoryjno-hodowlany przynosi ciekawe wiadomości o sposobach hodowania sporyszu i o przeprowadzeniu doświadczeń nad parowaniem roślin za pomocą cylindrów osmotycznych.

Dział lektur reprezentuje dalszy ciąg pracy Prof. C. W. Nowickiego o wykorzystaniu „Przyrody i Techniki“ do pracy nauczyciela i ucznia w klasie IV gimnazjalnej.

Świat i Życie — miesięcznik — zarys encyklopedyczny współczesnej wiedzy i kultury. Nakład Książnicy-Atlas, Lwów—Warszawa.

Ukazał się zeszyt 4 tomu V wydawn. Świat i Życie, zawierający informacje na lit. D—F.

G. A. Yoakam: Ulepszanie zadawania szkolnego.

Przeł. I. Wyrzykowska. (Bibl. Przekł. Dzieł Pedagog. T. 31, pod redakcją dra Z. Ziemińskiego). Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa. Str. 352. Zł. 7,80.

Książka G. A. Yoakama, profesora Uniwersytetu w Pittsburgu, poświęcona jest zagadnieniu techniki zadawania i zapoznaje nas z dokonywanymi w szkołach amerykańskich próbami ulepszenia zadawania.

Autor zaznacza w przedmowie, że książka jest napisana dla tych, którzy chcą skoncentrować swą pracę nad ulepszeniem jednostek nauczania, opracowaniem i zastosowaniem arkuszy pomocniczych, a również i dla tych, którzy pragną jedynie ulepszyć technikę zadawania bez uciekania się do arkuszy pomocniczych lub innych pomysłów. Yoakam omawia w tej pracy zarówno zadawanie w szkole powszechnej, jak w średniej i wyższej, dodatnie i ujemne strony zadawania nowego i starego typu.

Na uwagę zasługują rozdziały poświęcone teoretycznemu rozpatrywaniu, jakie powinno być zadawanie, popartemu szeregiem praktycznych wskazówek i dobrze opracowanymi przykładami. Cechami dobrego zadawania nowego typu są przede wszystkim określoność, jasność, umiejętność zainteresowania, pobudzania do myślenia, zachęcania do pracy i przystosowania do różnic indywidualnych. Warunki zasadnicze dobrego zadawania, to znajomość przedmiotu, rozumienie programu i dzieci oraz znajomość różnic indywidualnych między dziećmi, umiejętność rozplanowywania lekcji i ogólne wykształcenie w technice zadawania. Motywowanie zadawania, wskazówki, jak zadawać lekcje, sprawa lektury pomocniczej i przystosowania materiału są szeroko omówione.

Cz. Kołodziejski i A. Tuszyński: Łódź motorowa.

Książnica-Atlas, Lwów-Warszawa. Str. 152. Zł. 3,60. Nakładem Książnicy-Atlas ukazała się książka p. t. „Łódź motorowa“ Cz. Kołodziejskiego i A. Tuszyńskiego.

Jest to podręcznik szczegółowo traktujący o wodnym sporcie motorowym. W ostatnich latach rewolucja w budowie łodzi, której ruch oparty jest dzisiaj na ślizganiu się po powierzchni wody oraz tanie silniki przyczepne spowodowały, że koszty posiadania łodzi motorowej zrównały się z kosztami motocykla. Małe zaś, przyczepne silniki kajakowe uprzystępniły nawet nieza-

możnym kajakowcom awansowanie na adeptów sportu wodno-motorowego. Dlatego możliwość zaznajomienia się z budową łodzi i działaniem jej silnika oraz jego niedomaganiem stała się dla wszystkich wodnych sportowców potrzebą, której podręcznik Kołodziejskiego i Tuszyńskiego czyni zadość.

PRZYSZŁOŚĆ W ZAWODZIE (wydawn. „Ligi Pracy“

Nr 95). Prof. inż. Benedykt Nawrocki omawia w broszurce pod powyższym tytułem w sposób dostępny walory kształcenia zawodowego młodzieży, dowodząc słusznie, że każdy człowiek powinien mieć określony zawód w ręce. Broszurka tania, (25 gr. egzpl.) powinna się znaleźć w rękach tych, którzy zastanawiają się, dokąd skierować młodzież po ukończeniu szkół ogólnokształcących.

CHCĘ BYĆ KUPCEM (wydawn. „Ligi Pracy“ Nr 96.

Prof. Andrzej Bieniek napisał drugą książkę w której w sposób przystępny i zajmujący omawia zawód kupca i znaczenie jego w życiu gospodarczym i społecznym. Broszurka tania, w cenie 25 gr. powinna zainteresować tych wszystkich, którym przyszłość naszego kupiectwa nie jest obojętna.

WSTĄPIE DO SZKOŁY ZAWODOWEJ (wydawn. „Ligi

Pracy“ Nr 97). Zagadnienie zdobywania zawodu poprzez szkołę zawodową, jest przedmiotem treści nowej broszurki prof. inż. Benedykta Nawrockiego, który w tej broszurce radzi rodzicom, dokąd kierować młodzież po ukończeniu szkoły powszechnej. Broszurka tania w cenie 25 gr. za egzemplarz.

NAJCENNIJSZY SKARB W ŻYCIU CZŁOWIEKA (wy-

dawn. „Ligi Pracy“ Nr 98). Broszurkę pod powyższym tytułem napisał ostatnio inż. Piotr Drzewiecki, który wyjaśnia ogromne gospodarcze znaczenie zamiedbanego u nas waloru „czasu“, będącego jedynym dobrem człowieka, nie podlegającym zmianom.

KSIAŻKI I CZASOPISMA NADESŁANE DO REDAKCJI.

Chowanna — miesięcznik Instytutu Pedagogicznego

w Katowicach, poświęcony współczesnym prądom w wychowaniu i nauczaniu Red. i Adm. Katowice, ul. Krasińskiego 3. Prenumerata roczna 5 zł, zeszyt pojed. 1 zł.

Treść zeszytu 5 — maj 1937 r.: Zenon Kłemeniewicz: Z rozważań nad celem i metodą lektury szkolnej (c. d.). — Henryk Rowid: Skarżenie i skargi dzieci i młodzieży w świetle psychologii świadczenia. Recenzje i sprawozdania. Przegląd czasopism. Dodatek: Sprawy szkolne na Śląsku.

Polonista — organ Tow. Polonistów Rz. P. poświęcony

sprawom nauczania języka polskiego. Redakcja i Admin. Warszawa, Instytut Wydawniczy „Biblioteka Polska“, Nowy Świat 23—25. Prenumerata roczna 10 zł, zeszyt pojed. 1,50 zł.

Treść zeszytu II — marzec—kwiecień 1937 r.: Ludwik Bandura: Omawianie dzieł sztuki na lekcjach języka polskiego w szkole powszechnej. — Dr Jan Kammer: Najnowsza literatura polska w szkole średniej. (c. d.) Dr Janina Znamirska — Próba zastosowania układu cyklicznego w nauczaniu lite-

ratury. — Dr Artur Mandel: Lektura „lotnicza“ w kl. IV gimnazjum. — Wanda Kwaskowska: Jak realizowałam ćwiczenia w mówieniu i pisaniu. — Stanisław Dąbrowski: Z prób realizowania postulatów nowego programu. Sprawozdania i oceny. Poradnik.

Życie Literackie — organ Tow. Polonistów Rz. P. poświęcony nauce o literaturze i krytyce literackiej. Red. i Admin. Warszawa — Instytut Wydawniczy „Biblioteka Polska“ Nowy Świat 23—25. Prenumerata roczna 6 zł, zesz. pojed. 1,50 zł. Członkowie Tow. Polonistów otrzymują wyd. bezpłatnie.

Treść zeszytu 2 — marzec — kwiecień 1937 r.:
S. Kułakowski: Puszkiniada polskie. — S. Żółkiewski: O podstawy metodologii badań literackich. — L. Fryde: O powołaniu krytyki literackiej. — J. Saloni: Kompozycja języka w „Nocy Listopadowej“. — Oceny i sprawozdania. Kronika.

Praca Szkolna — miesięcznik Wydziału Pedag. Zw. Naucz. Pol. poświęcony praktyce wychowania i nauczania w szkole powszechnej. Red. i Admin. Warszawa, ul. Smulikowskiego 1. Prenumerata roczna 8 zł, dla członków Zw. N. P. 4 zł.

Treść: Nr 9 — maj 1937 r.: Dr J. Pieter: Zagadnienie ocen szkolnych. — K. Grab: Problem oceny ucznia w literaturze pedagogicznej. — M. Rękas: Skutki klasyfikacji. — W. Steliga: Przyczyny drugoroczności w kl. I. — Z praktyki szkolnej. Poradnik samokształceniowy. Kronika pedagogiczna. Dodatek: Kierownik szkoły.

Przegląd Pedagogiczny — organ T. N. S. W. Nr 9/10, 11 i 12/13 maj—czerwiec 1937 r. Red. i Admin. Warszawa, Bracka 18.

Śląskie Wiadomości Muzyczne — miesięcznik Śl. Zw. Muzyków Pedagogów. Nr 5 — maj 1937. Red. i Admin. Katowice, Wojewódzka 45.

Śląskie Wiadomości Statystyczne

miesięcznik wydawany przez

Śląskie Biuro Statystyczne
przy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej

podaje co miesiąc w źródłowo opracowanych tablicach najnowsze dane statystyczne z zakresu życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego Wojew. Śląskiego.

Prenumerata kwartalna 1,80 zł.

Skład Główny, ekspedycja i sprzedaż w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim, pokój 538.

Telefon wewn. 178 — Konto P. K. O. 304121.

Każdy członek Ligi Morskiej i Kolonialnej, płacąc składkę jeden złoty miesięcznie, otrzymuje bezpłatnie **bogato ilustrowany miesięcznik „MORZE“**, spełniając równocześnie swój obowiązek obywatelski.

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.

Administracja: II. p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K. O. Nr. 304121.

Czcionkami i drukiem: Drukarnia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach.